

## Dev Adam (Koç Maraş 1947- 2018)

Sene 1964, zannederseniz Eylül'ün ilk haftası, annem, babam, dedem, kız kardeşim ilk defa olarak Ankara'nın doğusuna uzun bir yolculuktan geçerek Kayseri'ye, ertesi sabahta Talas'a geliyoruz. Önce "Aşağı Talas", tek gözlü evlerden oluşan toz topraklı, fakir bir köy, yukarı kıvrılan, yüksekçe bir tepeye saran dar bir yol; "Yukarı Talas", daha derli toplu, bazılarının içlerinde kimselerin oturmadığı, bahçeler içine yapılmış daha büyükçe taş evlerden oluşmuş. Sora sora, sonunda da bir köpeği kovalarken durdurup yol sorduğumuz, kafası üç numaralı traşlı bir sevimli köylü ufaklığın "ben size götüreyim" deyip arabanın şoför mahalline atlayıp yol göstermesi sayesinde, Talas ortaokulunu buluyoruz, görkemli bir tepenin üstünde. Kayseri'yi, Aşağı Talas'ı ve üstünde ağaç bitmemiş yukarı bakan kadın memesi şeklinde bir "dağ" gören büyükçe bir alan, içinde kocaman altı katlı, siyah bir taş bina, ufak bir toprak futbol sahası, Yunan lahitlerinin büyütülmüş hali örnek alınarak tasarlanmış gibi duran garip bir "Yeni Bina", üç de küçük yapı, kayısı ve asma bahçeleri.

Görmeden kayıt olduğum bu yatılı ortaokulda cıvılcıvılcı, bir sürü benim yaşımda çocuk ve ailelerini koşuştururken buluyoruz. Kocaman bir siyah binanın en üst katı hazırlık sınıfı yatakhane, yan yana dizilmiş dolaplar bir yanda, yataklar bir diğer yanda, küçük çift camlı pencereler, basınca gıcırdayan kaba tahtadan yer döşemeleri. Annelerin gözü yaşlı, çaktırmamaya çalışıyorlar, babalar dağıtılan şifreli kilitleri çözmeye uğraşiyor, herkes birbirinden bir şeyler öğrenmek gayretinde. Anneler dolapları yeni bir eve taşınma itinası ile yerleştiriyor, yataklar beraberinde getirilen pamuk yüklü şilteler, bir şekilde numaralanmış çarşaf ve yorganlarla döşeniyor.

öğle yemeği; benim yaşımda, isminin Işık olduğunu öğrendiğim, hemen de arkadaş olduğumuz başka bir çocuğun ailesi ile aynı masadayız, onunda dedesi, annesi ve babası yanında. Dedeler güzel bir sohbeti başlatıyor, anne ve babalar sessiz. Anlaşılır ama bozuk Türkçe konuşan öğretmen olduğunu var saydığım kısa saçlı, uzun boylu bir adam gelip biz iki ufaklığı masadan alıyor ve sofracılık mesleğine adım attırıyor- masanın servisini yapıyoruz. Yemek sonrası "Eski Binanın" arkasındaki dut ve kayısı ağaçlarının altında bir kokteyl var, babalar guruplar halinde ayakta, ellerinde birer içecek, guruplara dağılmış öğretmenlerin ne dediğini duymaya çalışıyorlar. Vakit ilerliyor, aileler tek tek ayrılıyor, bazıları çaktırmamaya çalışsa da ufaklıklara aileden bu ilk ayrılmanın hüznü çöküyor. Selametle!

Yatakhane de aile ile olan son bağlar var; Şilteler, yorganlar, çarŐaflar hala tl, anne kokulu. Bir sürü velet yüksek sesle bağıra çağıra konuŐup tedirginliklerini atmaya alıŐıyor. Büyük olarak etrafta tek bir adam var, güler yüzlü, sakince güzel sözler söyleyen bir “Dev Adam”. IŐıkları söndürüyor. Kafalara çekilmiŐ yorganların altından ara ara bastırılmaya çalıŐılan hıŐkırıklar duyuluyor- zaman yavaŐlıyor, ben ağlamıyorum ama gece çok uzun- sabaha karŐı dalıyorum. Sabah Dev Adam bizleri uyandırıyor, öğretmenlerin ne söylediğini anlamadığımız ilk dersler, biz ufaklıkların ailelerine yaz baŐında gönderilen ve tamı tamına uyulan listelerin dıŐında kalan eksiklikler, defter kalem yokluğu, dn babalar tarafından “idareye” yatırılan paralara ulaŐılmaya alıŐımı, yeni binadaki kantine koŐturmalar, ve yine yatakhane. Etrafta ğretmen yok, bir tek Dev Adam var.

Dev adamın pazuları biz veletlerin toplam adale birikimimizi aŐacak abartıda, sakallar belirgin, gr salar ve kaŐlar, tepsi geniŐliđinde hayatımda ilk defa gördüğüm üçgen yapıda bir göğüs- yüz hep güler yüzlü, ses hep sıcak ve yumuŐak, müsamahalı ve sevecen. Dev Adam üstünde ne olduğunu tam ıkartamadığımız amblemler, yazılar ile dolu gömlekler, atletler giyiyor. Dev adamın bize saray gibi gelen bir odası var, iki camlı, tek yataklı, kapısı hep aralık, hep ziyaretçileri var, içeriden gürültülü Ően Őakrak kahkahalar yükseliyor. Dev Adam’ın ismini öğreniyoruz, “Koç Maraş Abi”.

KıŐ bastırıyor, dıŐarıda kar bazen bir metreyi buluyor, ısı yok. Yorganları baŐımıza çekip ısınmaya çalıŐıyoruz. Bu kar kıŐ ortamında, bir tek Koç Abinin odasının camları aralık, sabahları açık pencerelerden giren, yarasa olduklarını öğrendiğimiz simsiyah kıllı kanatlı yaratıkların ölülerini yerlere saçılmıŐ görüyoruz; Koç abi bir çalı süpürgesi ile lleri süpürüyor.

Bir bakmıŐız koca bir sene geivermiŐ. Biz her türlü yaramazlığı yapmaya yatkın pi kurularına Koç Abi bir fiske bile vurmamıŐ, azarlamamıŐ, bir kere bile sesini ykseltmemiŐ, suratını bile asmamıŐ, hep güler yüzlü kalmıŐ. Sene sonu, yatakhane den yatak yorganlarımızı toplayıp, katlayıp hurların içine geçirerek boyumuzdan büyük denklerimizi yapmaya çalıŐıyoruz- Koç Abi istiflemeye yardım ediyor, taŐmakta zorlandığımız körüklü bavullarımıza da sene boyunca pek fazla temizlik görmemiŐ giysilerimizi tıkıyoruz- eve dönmeye hazırız. Ankara otobüsü yanaŐıyor, Koç Abi el sallıyor.

Yaz bitiminde tekrar döndüğümüzde artık yeni gelen bebelerin kaldığı st Talas’ta değil Konak’taki fareli yatakhane deyiz. Mutluyuz, gururluyuz, hala sofracı kalsak da en azından artık en kk değiliz. Koç Abi etrafta yok, o mezun olmuş. Meğerse oda bizim gibi bir orta okul talebesi imiŐ!

Dün Tarsus-71 gurubundan Koç Maraş'ın İstanbul'da vefat ettiği ve cenazesinin yarın Surp Vartanasyan kilisesinden kalkacağı haberi geldi. Arama motoru ile Koç Abinin adını aradım- benim babam, kız kardeşim Tevhide, Belkıs halam gibi o da eczacı olmuş- İstanbul'da yaşamış. Heyhat, eczanesini bir ziyaret edip teşekkür edebilmeyi ne kadar isterdim.

Nisan 8, 2018

Dilhan M. Kalyon  
Teaneck, New Jersey